

Láska na diaľku

2. Korint'anom 7 | 10.6.2020 | Tomáš Matocha

2 Dajte nám miesto v srdci! Nikomu sme neukrividili, nikoho sme nepodviedli, nikoho sme nevyužili. **3** Nehovorím to, aby som vás odsudzoval. Veď som už povedal, že ste v našich srdciach, aby sme spolu zomierali i spolu žili. **4** Veľmi vám dôverujem, veľa sa vami chválim, takže som naplnený útechou a pri všetkom našom súžení prekypujem radosťou. **5** Veď odvtedy, ako sme prišli do Macedónska, naše telo nepoznalo žiaden odpočinok, všetko možné nás sužovalo: zvonka boje, zvnútra strach. **6** No Boh, ktorý potešuje ponížených, potešil nás Títovým príchodom, **7** no nielen jeho príchodom, ale aj radosťou, ktorú on mal z vás, keď nám rozprával o vašej túžbe, o vašom náreku a o vašej horlivosti za mňa, takže som sa ešte viac potešil. **8** Ak som vás listom zarmútil, už to neľutujem, aj keď som to chvíľu ľutoval. Vidím totiž, že vás ten list načas zarmútil. **9** Teraz sa však radujem — nie preto, že ste sa zarmútili, ale že vás zármutoť priviedol k pokániu. Bol to zármutoť podľa Božej vôle, a tak sme vám v ničom neuškodili. **10** Veď zármutoť podľa Božej vôle prináša pokánie na spásu, a to netreba ľutovať. Zármutoť podľa sveta však prináša smrť. **11** Pozrite, čo vo vás tento zármutoť podľa Božej vôle spôsobil: aký záujem, akú dychtivosť po obrane, aké rozhorčenie, aký strach, akú túžbu, akú horlivosť, aký tresť! Tým všetkým ste dokázali, že ste v tejto veci čistí! **12** Keď som vám teda aj napísal, nebolo to pre toho, čo sa dopustil krivdy, ani nie pre toho, čo bol ukrivdený, ale preto, aby sa vaša oddanosť k nám prejavila pred Bohom. **13** A to nás potešilo. No popri tejto radosť nás ešte väčšmi potešila Títova radosť, že medzi vami všetkými pookrial na duchu. **14** Veď keď som sa pred ním vami pochválil, neurobili ste mi hanbu, ale ako sme vám všetko pravdivo povedali, tak sa aj naša chvála pred Titom ukázala ako pravdivá. **15** A je vám srdcom ešte viac naklonený, keď si spomína na poslušnosť vás všetkých, ako ste ho prijali s bážňou a chvením. **16** Radujem sa, že vám vo všetkom môžem dôverovať.

0 Fyzická vzdialenosť

Poznáte to, keď musíte riešiť nejakú zložitú záležitosť na diaľku? Cítíte ste tu nervozitu predtým, ako ste vytočili telefónne číslo dotýčnej osoby? Ako to asi dopadne? Zápasili ste do nekonečna s formuláciami viet v emailu? Pochopí, prijme ho druhá strana? Zdali sa vám nekonečné tie hodiny čakania na odpoveď? Mám také tušenie, že v posledných mesiacoch si mnohí z nás veľa z toho skúsili na vlastnej koži.

V listoch apoštola Pavla Korint'anom máme zvláštnu príležitosť nahliadnuť do spôsobu, akým sa Boží človek snaží riešiť konflikt na diaľku. V starovekom svete bez video-hovorov a emailov to musela byť naozaj

„výzva“. Sám Pavol otvorene priznáva, že ho **sužoval strach**, kým dostal odpoveď z Korintu. To sú týždne čakania a neistoty! Áno, „velikán“ Pavol bol obyčajný človek ako ja a ty a zápasil s úzkosťami o Boží pokoj! Ako to dopadne? Rozpadne sa zbor? Alebo príjme úprimnosť Pavlových slov? Zvíťazí pravda evanjelia alebo ľudské mocenské hry?

Akokoľvek Pavol vedel, že všetko má v rukách Všemohúci Boh, uvedomoval si, že to nevylučuje, ale naopak vyžaduje, jeho najlepšie úsilie. Pozývam vás teda, aby sme sa spoločne pozreli na kapitolu sedem jeho druhého kanonického listu Korint'anom (v skutočnosti ich napísal viac, ktoré nie sú v biblickom kánone) a učili sa od nášho Bohom inšpirovaného brata Pavla o tom, **čo to znamená milovať na diaľku a hovoriť pravdu v láske.**

1 Ako milovať na diaľku?

„Láska na diaľku? Robíš si žarty?“ asi vás napadne, rovnako ako mňa. Verte mi, rád využijem príležitosti zašomrať si na „digitálne vzťahy“ a „virtuálne spoločenstvo“. Už ma z tých obrazoviek bolia oči a z hovorov uši. Som z tých, pre ktorých má pevné stisnutie ruky a priamy pohľad do očí väčšiu váhu ako dvojhodinový telefonát.

Áno, milovať na diaľku je ako sprchovať sa v pláštenke. Je to šialené, ale niekedy jednoducho nevyhnutné. Je to zároveň riskantný podnik, lebo sa zužuje komunikačný kanál. V bežnom živote vnímame v rozhovore oveľa viac ako len slová – gestá, mimiku, dotyky. Dokonca sa láska ľahko prejaví aj bez slov – niekto vám navarí, pomôže s drevom.

Na diaľku však veľa z toho nie je možné a ostávajú „len“ slová a tie môžu byť zle pochopené, prekrútené, neadekvátne... má to vôbec zmysel?

Siedma kapitola hovorí za celý druhý list apoštola Pavla, že má, a že preňho **hovoríť v láske znamená iniciovať vzájomne dôveryhodnú komunikáciu, nebáť sa dať najavo emócie a uznať hodnotu druhej strany.**

1.1 Komunikácia – iniciatíva

„Hovoríť – striebro, mlčať – zlato“, hovorí sa, ale Pavol by povedal „hovoríť v láske – diamanty“:

Písal som vám totiž v hlbokom súžení a úzkosti srdca i s mnohými slzami **nie preto, aby ste boli zarmútení, ale aby ste spoznali nesmiernu lásku**, ktorú k vám prechovávam. (2,4)

Hrať mŕtveho chrobáka nie je práve dobrý návod na rozvoj vzťahov. Hovoríť je riskantné, lebo to môže vec zhoršiť (Pavol nechcel, aby boli zarmútení), ale **nemôžte milovať bez komunikácie** (napriek riziku napísal, aby vedeli o jeho *nesmiernej* láske). Takmer by sme povedali, že Pavol si nemôže pomôcť. V jeho vzťahu s Korintskými kresťanmi došlo k nedorozumeniu, klamstvám, ohováraniam a krivým obvineniam. Tá vec ho drása, ale nielen kvôli sebaobrane im píše. V celom liste ich znova a znova ubezpečuje o tom, že všetko, čo robí (vrátane jeho listu), robí z lásky k nim. Láska ho vedie k iniciatíve. Komunikuje, lebo miluje.

Ak si prečítate celý Pavlov druhý list Korint'anom naraz, zistíte, že čo sa prehl'adnosti týka, nedosahuje takých kvalít ako napríklad jeho list Rimanom. Vo svojich dlhých dvanástich kapitolách sa tu často opakuje,

ako keby už si nevedel rady, ako ešte by sa to dalo povedať jasnejšie a „uveriteľnejšie“. Snaží sa, čo to len ide, opravovať vzťah na diaľku.

1.1.1 Dôvera – odkrývam karty

Siedma kapitola (počnúc veršom 2) začína Pavlovým túžobným výkrikom: "Dajte nám miesto v srdci!" alebo doslovnejšie: "Prijmite nás!" Ak ste mali niekedy pri konflikte pocit, že druhá strana vôbec nepočuje, čo hovoríte, čo horšie, iba to prekrúca, viete sa dobre vcítiť do apoštola Pavla v jeho situácii. Snaží sa zatriasť čitateľmi svojho listu a povedať: „Nikomu sme neukrividili, nikoho sme nepodplatili, nikoho sme nevyužili.“ (v. 2) Snaží sa všelijako získať ich dôveru a preto aj dodáva, že nikdy nebolo jeho cieľom im niečo vyčítať: „Nehovorím to, aby som vás odsudzoval.“ (v. 3)

Pavol sa tu snaží o vybudovanie vzájomnej dôvery vyjasnením svojich motívov, dôvodov, zámerov a pod. Vo verši osem priznáva, že ľutoval svoj predchádzajúci list, lebo sa bál, že ich zbytočne zarmúti. Mal obavu, že jeho dobre mienené napomenutia im budú zniet' ako odsudzovanie. **A to nebolo jeho úmyslom.**

Dobre si všimnime, že predtým, ako napísal o svojich úmysloch Korinťanom, skúmal ich sám pred sebou. Ak chceme niekoho presviedčať o čistote našich úmyslov, mali by sme v nich mať najskôr jasno sami pred sebou a pred Bohom. Kto vie, možno bude treba aj nejaké to pokánie! Naozaj bolo mojím jediným úmyslom „dobro“ druhých? A nebolo to tak troška „dobro tak, ako si ho ja predstavujem“? A nebol to nakoniec môj „diktát dobra“? Pýtam sa, či za väčšinou našich dobre mienených pripo-

mienok a rád nie je práve takýto diktát: „ja viem najlepšie, čo je pre teba dobré, tak čuś a počúvaj ma!“ Skutočne dobré veci sa nedajú ľuďom nadiktovať. Musí sa udiat zmena v ich srdci a tam sa bez lásky nedostanete. O tom jasne rozpráva „dobrá“ správa – evanjelium. Je tam síce príkaz pokánia a viery, ale aj ten je podmienený „kto chce ísť za mnou...“ Je to najskôr vidina Božej lásky na kríži, čo zmení srdce človeka, takže príjme Božie dobré rady a príkazy do svojho života. Z toho vyplýva, že ak chceme naozaj druhým dobre, musíme byť ochotní získať si najskôr ich srdce (dôveru) láskou. To nebude ľahké. Pre Ježiša to znamenalo nechať sa ukrižovať.

Ďalej vidíme na Pavlovi a najmä na Ježišovi, že dôveru druhej strany nie je možné dosiahnuť ak nie najprv vlastnou otvorenosťou. Objekt lásky je vždy „na koni“. Ten, komu na vzťahu potenciálne nezáleží, má vždy „navrch“ nad tým, kto chce vzťah vybudovať. Napriek tomu sa dôvera nedá vybudovať bez toho, že niekto urobí prvý krok a vystaví sa riziku odmietnutia. Vidíte, aké je to riskantné? Myslím, že za život všetci až príliš dobre vieme aké to je, keď nám ublíži niekto, komu dôverujeme. Ježišov kríž hovorí o tom, že bez rizika to nepôjde, ale že to napriek bolesti stojí za to.

Apoštol tak odhaľuje svoje srdce Korint'anom, aby videli nielen jeho **dôveryhodnosť**, teda že s nimi nemá zlé úmysly, ale aj jeho **dôveru** k nim, že je ochotný byť pred nimi zraniteľný: „Veľmi vám dôverujem“ (4) „Radujem sa, že vám môžem vo všetkom dôverovať.“ (16)

1.1.2 Emócie – mám srdce na dlani

Ak hovoríme o láske, potom nemôžeme vynechať emócie, ktoré ju spre-
vádzajú (pozor, nie nahrádzajú). Ak ale hovoríme o láske na diaľku,
potom je vec zložitejšia, ako sme si povedali. Komunikačný kanál sa zúžil
na slová, čo teraz? Nedá sa nič robiť, tam, kde inokedy stačí úsmev alebo
objatie, musíme tieto veci povedať slovami. Pavlov príklad:

„Veď už som povedal, že ste v našich srdciach, aby sme spolu zomierali
i spolu žili.“ (3b)

Neprehliadnime veľkosť týchto slov! Predstavte si, že by nám z Rady
BJB prišiel list, že bratom sme takí drahí, že chcú s nami žiť i zomrieť!
Alebo ďalej podľa Pavlovho listu, že majú o nás úzkosť (5),
ľutujú, ak niečím prispeli k nášmu zármutku a cítiť ho s nami (8),
v celom liste by opakovali, že majú veľkú radosť z našich úspešných
krokov vpred (9) a že sú na nás veľmi hrdí, ako sme si doposiaľ viedli (4 a
14).

Musel sa Pavol, Bohom nadprirodzene vyvolený apoštol, „stĺp“ cirkvi
takto emocionálne obnažiť? Ak chcel urobiť všetko pre to, aby Korint'ania
cítili jeho lásku a verili jej, potom áno.

Musím priznať, že moja manželka o tom vie oveľa viac ako ja. Dlho mi
trvalo, kým som pochopil, že nestačí povedať suché "milujem ťa" a vec je
vybavená. **V komunikácii a oveľa viac v tej „diaľkovej“ je treba dať
najavo emócie** – samozrejme za predpokladu, že tam nejaké sú... žeby
ďalšia príležitosť k sebaskúmaniu? Bože, kde sa stala chyba,

že k tomu a inému človeku necítim lásku?

Snúbenci vedia, že keď je tam naozaj láska, netreba veľa hovoriť, lebo to z druhého priam žiari (aj tak si to stále opakujú). Manželia vedia, že je treba to stále a rôznymi spôsobmi hovoriť, aby oheň nevychladol. Najmä, keď sú od seba ďaleko...

1.1.3 Pochvala – priznávam ti hodnotu, oceňujem tvoju snahu

„Pozrite, k čomu vás viedol tento zármutok podľa Božej vôle: akú vo vás vzbudil opravdivosť, akú ochotu na ospravednenie, aké znepokojenie, akú bázeň, akú túžbu, aké úsilie, aký trest! Tým všetkým ste dokázali, že ste v tejto veci čisti!“ (11)

„Veď keď som sa pred ním [Títom] vami pochválil, neurobili ste mi hanbu...“ (14)

Nielen v týchto dvoch veršoch dáva Pavol Korint'anom najavo, že je na nich hrdý. Boli prostriedkom Božím k jeho radosti, keď ich jeho napomenutia viedli k správne konaniu, čoho sme si všimli nedávno v zamyslení *Radosť zo zármutku*. Sú preňho zdrojom radosti aj napriek tomu (!), že oni (konflikt s nimi) boli aj príčinou jeho úzkosti. Dokonca v ďalších kapitolách, keď ich povzbudzuje k finančnej zbierke, oceňuje ich snahu z minulého roka napriek tomu, že otázka finančnej sprenevery bola jednou z príčin ich konfliktu! Všetko Pavol používa, aby ukázal, ako mu na nich záleží a že verí v ich dobré úmysly. Korint'ania sú pre Pavla skutočné ľudské bytosti, hoci sú ďaleko.

Nie je nám druhá strana konfliktu až príliš často iba **stelesnením problému**? Nemáme niekedy dojem, že keby toho a toho človeka nebolo, všetko by sa vyriešilo? Tak rozmýšľali aj nacisti a boľševici. Nezabúdajme,

že ak si niekoho „neprajeme“, previňujeme sa nenávisťou voči bratovi, čo má podľa Ježišových slov vážne dôsledky (Mt 5). Kým nepriznáme bratom (a sestrám) ich dobrú vôľu (hoci niekedy pre nás bolestivú), nemôžeme ich milovať. Nemôžeš milovať človeka, ktorý je pre teba len naničhodník alebo dokonca stelesnením zla. Pochvala/obdiv je jedným z dôležitých výrazov lásky a v láske na diaľku tvorí pevný most. Dokážeš nájsť niečo dobré na svojom nepriateľovi? Dokážeš ho oceniť?

1.2 Práca Ducha Svätého

Nakoniec je zaujímavé si všimnúť, ako Pavol do celej šlamastiky umiestni Boha. Najskôr ho spomína vo verši 6, že to bol Boh, „ktorý potešuje ponížených“, ktorý Pavla potešil Títovým príchodom (Títus priniesol odpoveď Korint'anov). V tom celom riskantnom podniku lásky si je Pavol vedomý Božej vernosti. Je to naozaj povzbudzujúce vedieť, že na celú situáciu dohliada Boh, ktorý vie, čo to znamená byť zraniteľný a byť zranený, ktorý sa skláňa k poníženým a potešuje ich.

Ďalej čítame:

„Keď som vám teda aj napísal, nebolo to pre toho, čo sa dopustil krivdy, ani nie pre toho, čo bol ukrivdený, ale preto, aby sa vaša oddanosť k nám prejavila pred Bohom.“ (12)

Pavol sa pozerá na konflikt z Božej perspektívy a môže preto vidieť, že **bez ohľadu na jadro konfliktu (kto je na vine? kto je poškodený?), Boh skúša náš charakter.**

Ak pre svoju vlastnú bolesť nevidíme nad všetkým Božiu ruku, potom nemôžeme čakať, že to celé bude dávať nejaký zmysel.

Budeme sa v tom váľať ako sviňa v mláke.

Ak na druhej strane budeme veriť Bohu, sme na dobrej ceste. Nielenže dostaneme pevný bod, o ktorý sa môžeme oprieť, ale máme pevnú nádej, že naše slová nebudú márne. Pri všetkej snahe o láskyplnú komunikáciu na diaľku, sú to stále len slová, ktorým druhá strana môže a nemusí uveriť. Potrebujeme viac. Potrebujeme špecialistu na rozpoznávanie pravdy od klamstva, odborníka na kultiváciu dôvery: nikoho menšieho ako samotného **Ducha svätého**. Tak je viera v Boha predpokladom rozkvetu dôvery aj medzi ľuďmi. V poslednom verši listu píše Pavol:

„Milosť Pána Ježiša Krista, Božia láska a **spoločenstvo Svätého Ducha** nech je s vami všetkými.“

To nie je iba rozlúčková formulka!

2 Záver

Nielen počas pandémie sa naša komunikácia odohráva na diaľku a tým aj naša láska. V rýchlosti, akou sa svet uberá, nám niekedy neostáva nič iné, ako riešiť vzťahové záležitosti za pomoci telefonátov a emailov. Aj tu nám však má Biblia čo povedať.

Ako sme videli na záznamu komunikácie medzi Pavlom a Korint'anmi, láska na diaľku nie je jednoduchá vec v normálnom vzťahu. Čím skôr v búrlivom konflikte? Ale milovať je treba napriek všetkým prekážkam, vrátane priestorových. Bez komunikácie však nie je možné milovať. Preto by sme mali byť v tejto veci iniciatívni - začať. S kým by si mohol znova nadviazať kontakt? Predtým však pozri najskôr na svoju stranu

vzťah: sú tvoje úmysly s tým človekom naozaj „dobré“? Môžeš mu „odkryť svoje karty“ bez toho, že by si mu ublížil? Potom sa spýtaj, či si ochotný sa otvoriť až k vyjadreniu svojich citov? Znova: ak máš pre daného človeka len zášť, potom by si mal nadviazať kontakt najskôr so svojím nebeským lekárom a dať to do poriadku. Myslím, že na to predpisuje odpustenie. Ak sa dostaneš až potiaľ, nemalo by pre teba byť problémom vidieť, aký je ten človek vzácný, aké má kvality. Povedz mu, za čo si ho vážiš.

Samozrejme si uvedomujem, ako ľahko sa to všetko povie, ale na pomoc prichádza Duch pravdy. On je majster na veci pravdy o sebe aj o druhých, na veci viery a dôvery a na spoločenstvo lásky veriacich.

Keď sa Ježiš nechal zavesiť na kríž, ukázal nám, kde až má zájsť naša snaha prejať lásku blížnemu. Bratia a sestry, oživme svoju komunikáciu už vopred odhodlaní veriť Bohu aj ľuďom, odhaliť svoje srdcia a oceniť druhých. Takú príležitosť si Duch svätý istotne nenechá ujsť, aby opäť uzdravil a zbudoval naše spoločenstvo!